

6. februar 2018
Journalnr.: 18/01908
Udarbejdet af: Bodil Stenvig, RA Sundhed

Rigsarkivet Sundheds årsplan 2018

Indledning

Rigsarkivet Sundhed¹ skaber (mer)anvendelse af sundhedsdata fra forskning og myndigheder i sundhedsvidenskabelig- og socialvidenskabelig forskning og uddannelse. Dette sker ved, at Rigsarkivet sikrer aflevering og langtidsbevaring af forskningsdata fra social- og sundhedsvidenskaberne, hvis bevaring og genanvendelsesmuligheder ellers vil være usikker. Via Rigsarkivet Sundhed kan data genanvendes i forskning og uddannelse. De internationalt anerkendte principper om open science og om FAIR² forskningsdata understøttes af Rigsarkivet Sundhed.³

Rigsarkivet Sundhed finansieres af Uddannelses- og Forskningsministeriet og Rigsarkivet. Uddannelses- og Forskningsministeriet bidrager med en bevilling på 3,3 mio. kr. (jf. [Finanslov 2018](#), konto 19.45.01.2; s.189), mens Rigsarkivet afholder fællesomkostningerne ved indsatserne.

Bevillingen giver Rigsarkivet mulighed for at yde en merindsats for datamanagementsupport, indsamling, bevaring, oparbejdning, tilgængeliggørelse samt anvendelse af sundhedsdata, herunder ikke mindst sikker anvendelse af personhenførbare data i forskning.

Bevillingen skaber:

- Øget bevaring og anvendelse af forskningsdata fra sundhedsområdet
- Ekstra oparbejdning af sundhedsvidenskabelige data til høj kvalitetsniveau

---

¹ DDA Sundhed ønsker pr. 1. januar 2018 at skifte navn til Rigsarkivet Sundhed. Rigsarkivet Sundhed arbejder i regi af Rigsarkivet og flere specialafdelinger i Rigsarkivet bidrager til indsatserne. Det løfter og styrker den samlede indsats for at skabe et koordinerende punkt for den nationale del og den internationale forskningsdatainfrastruktur, som udvikler sig markant i disse år.

² FAIR-data vil sige, at data er *findable, accessible, interoperable and reusable*.

³ For at styrke indsatsen for at bevare og tilgængeliggøre nye formater på området flytter Rigsarkivet i 2018 et årsværk fra It-Udvikling til Digital Bevaring.

- Søgbarhed af data fra sundhedsområdet i sammenhæng med Rigsarkivets øvrige samlinger
- Ekstrainsats for at unikke digitale data fra sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter og data fra historiske befolknings- og sundhedsregistre synliggøres og formidles

Indsatser i 2018

Indsatserne er udviklet over flere år i samarbejde med forskningsinstitutioner- og miljøer samt Det Frie Forskningsråd: Sundhed- og sygdom⁴.

I Rigsarkivet er indsatserne for sundhedsvidenskabelige data integreret i specialiserede funktioner for henholdsvis indsamling, bevaring og tilgængeliggørelse (digital service).

I 2018 er disse fokusområder styrende for indsatserne:

- Datamanagementsupport
- Indsamling og modtagelse
- Samarbejde med de sundhedsvidenskabelige miljøer
- Sikker bevaring og oparbejdning
- Sikker adgang
- Aktuelle og historiske data til sundhedsforskning og undervisning

Alle indsatser koordineres med Det Koordinerende Organ for Registerforskning (KOR), der "følger og vurderer de ydelser, der leveres af DDA Sundhed (nu Rigsarkivet Sundhed jf. note 1)".

I 2018 styrkes netværket blandt medarbejdere i Rigsarkivet, der arbejder med sundhedsdata, på tværs af områder og lokaliteter for med udgangspunkt i ovenstående foci at bidrage til tilgængeliggørelse og anvendelse af arkivalier med aktuelle og historiske data til sundhedsforskning og undervisning.

Indsatserne evalueres på et møde med repræsentanter for KOR, og dette møde giver også input til planer for det næste år. I øvrigt er der løbende kontakt med KOR, hvilket fremmes af, at sekretariatet for KOR er fysisk placeret i Rigsarkivet.

I 2018 afholdes to møder med et team af sundhedsvidenskabelige forskere, der repræsenterer sundhedsvidenskabelige miljøer ved SDU/OUH, AU/Skejby Hospital og KU/Rigshospitalet (navne

---

⁴ I Rådets bevillingsbrev forudsættes, at indsamlede data anmeldes til Rigsarkivet med henblik på bevaring.

vedlægges som bilag). De rådgiver og vejleder Rigsarkivet om indsatserne for sundhedsdata og potentialerne for anvendelse i aktuel forskning.

Rigsarkivet Sundhed samarbejder med sundhedsvidenskabelige forskningsmiljøer og har inviteret ledende forskere og forskningsledere til at medvirke i et arkiveringsnetværk med ca. 60 deltagere. De orienteres 3-4 gange årligt og der samarbejdes med netværket om specifikke projekter for oparbejdning, tilgængeliggørelse og sikker anvendelse af aktuelle og historiske sundhedsdata.

Rigsarkivet Sundhed samarbejder og koordinerer indsatserne med forskningsstøtteordninger- og forskerservices ved universiteter (fx OPEN ved SDU) og forskningsinstitutioner. Samarbejdet skal medvirke til at forskere og forskningsinstitutioner modtager support og vejledning om dataindsamling, behandling og arkivering samt genanvendelse af data fra aktuelle forskningsprojekter.

En skriftlige og mundtlige informations- og formidlingsindsats til forskere og forskningsinstitutioner har til formål at øge indsamling og anvendelse af sundhedsdata samt at højne kvaliteten af forskningsdata i forskningsprocessen.

Informations- og formidlingsindsatserne omfatter i 2018

- Datamanagementsupport
- Undervisning, foredrag og informationsmøder
- Andre informations- og netværks indsatser fx statusmøder, deltagelse i konferencer, studiestartmesse, forskningens Døgn
- Udvikling og vedligeholdelse af Rigsarkivet Sundheds hjemmeside via www.sa.dk

Der kan efter behov og de til rådighed værende ressource gennemføres flere informations- og formidlingsindsatser i 2018.

Planlagte produktionsmål 2018

For at kunne monitorere og evaluere indsatserne sættes der i årsplanen produktionsmål.

Af oversigtstabel 1 ses de planlagte produktionsmål for anmeldelse, arkivering, oparbejdning samt udlevering af sundhedsdata.

Oversigtstabel 1. Planlagte produktionsmål for 2018

<i>Indsatser for</i>	<i>Produktionsmål</i>
Anmeldelse (1)	80
Arkivering (2)	60
Oparbejdning af forskningsdata (3)	25
Oparbejdning af registerudtræk (4)	4
Udlevering af data (5)	40

1: Anmeldelse: Forskningsdata fra sundhedsvidenskab anmeldt til Rigsarkivet; 2: Arkivering: Modtagelse, arkivering og kontrol af materiale ved modtagelsen; 3: Oparbejdning: Oparbejdning af data til fuldt oparbejdede og analyseklare data; 4: Oparbejdning af registerudtræk; 5: Udlevering af data: udlevering af sundhedsvidenskabelige forskningsdata og registerdata med sundhedsvidenskabeligt potentiale

Disse mål anvendes til planlægning af indsatserne i de specialiserede funktioner for indsamling, bevaring og oparbejdning samt formidling af data, og de er grundlag for evaluering af målopnåelsen samt justering af indsatserne i løbet af året.

Afsluttende bemærkninger

Uddannelses- og Forskningsministeriets bevilling sikrer, at der udføres merindsatser i Rigsarkivet så unikke digitale data fra sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter og data fra historiske befolknings- og sundhedsregistre bliver indsamlet og bevaret samt oparbejdes med henblik på at styrke disse datas søgbarhed samt anvendelse i ny forskning og uddannelse i Danmark og internationalt.